

Tři otázky pro...

MUDr. Vladimíra Dvořáka, Ph.D., předsedu Sdružení soukromých gynekologů ČR

Čestí gynekologové vkládají do nové, devítivalentní vakcíny proti lidskému papilomaviru (HPV) velké naděje a její příchod označují za přelomový okamžik. Nadšení vůbec neskrývá ani MUDr. Vladimír Dvořák, Ph.D., kterého redakce AM Review u příležitosti příchodu novinky na český trh požádala o krátký rozhovor.

Na český trh přichází devítivalentní vakcína proti HPV – Gardasil 9. Poskytuje ochranu proti 90 % původců cervikálního karcinomu, což je rozhodně nejzásadnější onemocnění vyvolané HPV. HPV ale způsobuje i další karcinomy – mj. anu, hlavy a krku, vagíny, vulvy, penisu. Do jaké míry vakcína dokáže ochránit před vznikem těchto onemocnění? Vzhledem k tomu, že i u těchto onemocnění jsou v přibližně 90 % za jejich vznik odpovědní viry, proti nimž poskytuje Gardasil 9 ochranu,

je i v těchto případech riziko sníženo o zhruba 90 %. Karcinom děložního hrdla je u žen nejčastější, ale je to zároveň jediné onemocnění asociované s HPV infekcí, proti kterému se lze bránit i prostřednictvím organizovaného screeningu, tj. pravidelnými stěry z děložního hrdla. U ostatních onemocnění je záchyt jejich včasných stadií podstatně složitější a jedinou prevencí je kromě sexuální abstinence právě očkování.

V zásadních klinických studiích, z nichž vychází schválení tohoto přípravku, byla devítivalentní vakcína testována u preadolescentů a adolescentů ve věku mezi 9 až 15 lety a u mladých žen a mužů ve věku od 16 do 26 let. Je ale indikována i u žen starších 26 let? A na koho se mohou ohledně očkování obrátit muži? Vakcína je určena osobám obou pohlaví od 9. roku věku, horní věková

hranice není stanovena. Postupně se daří odbourávat mýtus, že vakcína je účinná jen u dívek, které ještě nezahájily sexuální život. Jasně benefity byly prokázány u celé populace žen a naše odborná společnost doporučuje očkování těch žen, které podstoupily konizaci. Dále je třeba zdůraznit, že vakcína Silgard i Gardasil 9 výrazně snižuje riziko rozvoje řady chorob u chlapců a mužů. Očkovat může lékař jakékoli odbornosti, v ČR se tak děje nejčastěji v ordinacích dětských a praktických lékařů, zájemci se ale mohou obracet na všechny lékaře, kteří se problematikou HPV asociovaných onemocnění zabývají. HPV se kromě gynekologů týká zejména dermatovenerologů, otorinolaryngologů, urologů a onkologů. Zástupci všech těchto odborností podepsali tzv. Výzvu HPV College k větší informovanosti pacientů o možnostech prevence chorob, které souvisejí s HPV infekcí. Tato výzva

je přístupná na webových stránkách www.hpvguide.cz.

S vakcínou máte osobní zkušenost, neboť jste se účastnil části klinického testování, v němž byla používána. Můžete se podělit o vlastní poznatky z používání devítivalentní vakcíny, které jste takto získal? Existují skupiny osob, u nichž byste ji doporučil více? O vakcínu byl mezi mými pacientkami značný zájem, počet žen, které jsem mohl do studie zařadit, byl výrazně nižší než počet zájemkyň. Vakcína byla velmi dobře snášena, nesetkali jsme se s žádnými vážnějšími nežádoucími účinky. S rozvojem karcinomu děložního hrdla a dalších HPV asociovaných chorob se nepojí žádný výrazný rizikový faktor, nelze proto odhadnout, u koho se rozvine a u koho se tělo s infekcí HPV vypořádá samo. Proto lze očkování doporučit bez rozdílu všem jako velmi rozumnou investici do zdraví svého i svých blízkých. **ESR**